

HERZIEN RAADSVOORSTEL

Aan:
De gemeenteraad

Onderwerp:

Vaststelling van de Voorjaarsnota 2024 en 1^e Herziening 2024.

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor

- de Voorjaarsnota 2024 vast te stellen
- de 1^e Herziening 2024 vast te stellen
- het Investeringsvoorstel 2024 vast te stellen
- besluiten om ter versterking van de algemene reserve en het weerstandsvermogen en ter voorkoming van extra bezuinigingen in 2024, in totaal €100,44 mln te onttrekken aan de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) en om dit bedrag in 2027 en 2028 met rente hierin terug te storten

Herzien raadsvoorstel

Dit is een herzien raadsvoorstel naar aanleiding van de behandeling van de Voorjaarsnota in de gemeenteraad van 9 juli jongstleden. In dit herziene raadsvoorstel zijn de volgende twee wijzigingen opgenomen:

- Bij besluit 2 is de jaartelling bij de meerjarenraming aangepast naar 2025 tot en met 2028 in plaats van 2024 tot en met 2028.
- Besluit 7 is toegevoegd zodat uw raad formeel kan beslissen over de onttrekking aan de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) en de toevoeging aan de algemene reserve. In de tabel bij besluit 2 'Overzicht van baten en lasten programma conform BBV' in het raadsvoorstel van 4 juni stond de voorgenomen lening uit de RIM opgenomen. Echter is per abuis geen expliciet apart beslispunt in het raadsbesluit van 4 juni opgenomen. Dit is echter conform artikel 13, lid 7 van de Verordening Financiën Rotterdam en het raadsbesluit inzake de Spelregels van de Rotterdamse Investeringsmotor (13 oktober 2020, kenmerk: 20bb016521) wel nodig. Deze technische omissie wordt met dit aangepaste raadsbesluit hersteld.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

Met de Voorjaarsnota 2024 worden de meerjarige ontwikkelingen gedeeld en de richting die het college voor de begrotingsperiode 2024-2028 ziet. Met de 1^e Herziening 2024 wordt gerapporteerd over de voortgang van het lopende jaar en vindt actualisatie van de Begroting 2024 plaats. De Voortgang 1e Herziening 2024 geeft op die manier inzicht in de belangrijkste beleidsmatige en financiële bijstellingen per programma in het lopende jaar.

Vanaf woensdag 5 juni 2024 zijn de Voorjaarsnota 2024 en de 1^e Herziening 2024 te vinden op: www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

De Voorjaarsnota 2024 en de 1e Herziening 2024 betreffen een actualisatie van de Begroting 2024 en een meerjarige financiële uitwerking van het coalitieakkoord **Eén Stad**. Met de 1e Herziening 2024 wordt ook inzicht gegeven in- en verantwoording afgelegd over de voortgang van het lopende jaar.

Moties

Onderstaand is een overzicht gegeven van de moties die tijdens de begrotingsbehandeling op 9 november 2023 zijn aangenomen. Tevens zijn de financiële consequentie per motie opgenomen. Het totaal van de financiële consequenties bedraagt €6,28 mln. De moties zijn financieel verwerkt en gedekt bij deze Eerste Herziening 2024 die ook met deze brief aan de gemeenteraad ter vaststelling wordt aangeboden. Wij vertrouwen erop dat met deze brief onderstaande moties zijn afgedaan.

Nummer	Motie	2024	2025	2026
23bb007501	Weet wat er speelt, kinderparadijs: ook in de toekomst	200	200	
23bb007514	Stop overlast Oude Westen	484		
23bb007536	Parkeren voor sportverenigingen	600	300	
23bb007550	Wees geen dief van het Stadsarchief	150	150	
23bb007551	Maak het queer monument nu echt permanent			300
23bb007554	Extra vaartijden tussen Charlois en Katendrecht	66	67	67
23bb007555	Oplaadpunten op Stations	250		
23bb007556	Zwemvouchers voor ouderen	300		
23bb007561	Rotterdam Cyberweerbaar		75	75
23bb007562	De Cyberstad van de toekomst		75	75
23bb007564	Integrale infopleinen in de wijk	250		
23bb007565	Fietsers First II	500		
23bb007574	Parkeren voor religieuze instellingen	350	150	
23bb007579	Een nachtelijke impuls voor een veilig openbaar vervoer	500	500	500
23bb007580	Maatwerk voor Urban Sportsclubs	66	34	
Totaal		3716	1551	1017

Toezeggingen

Er zijn geen openstaande toezeggingen. Er was een toezegging van Wethouder Zeegers, naar aanleiding van vragen van de leden Roskam en Rozema, om bij de Voorjaarsnota terug te komen op hun vragen met betrekking tot de Wabo-leges en de egaliseringsreserve. Deze toezegging is echter al afgedaan door middel van de schriftelijke beantwoording gericht aan de Commissie tot Onderzoek van de Rekening en de Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid (kenmerk: 24bb001521).

Toelichting:

1 Eén stad: koers houden en samenwerken

De gemeente Rotterdam staat voor grote opgaven en wordt geconfronteerd met flinke tegenvallers. Verminderde rijksbijdragen voor bijstand en zorg, stijgende zorgkosten en een

toegenomen vraag naar zorg zetten de gemeentebegroting met name in 2024 en 2025 onder druk. Desondanks zet het college met deze Voorjaarsnota in op het op peil houden van de voorzieningen. De Rotterdammers die hulp en zorg echt nodig hebben, krijgen deze ook. Daarnaast blijven we investeren in betaalbare woningen en een groene, schone en veilige stad.

Met de voorgestelde keuzes in de Voorjaarsnota is het doel om in te zetten op de zaken die ook de pijlers vormen voor het Coalitieakkoord **Eén Stad**, zoals een veilige, groene en schone stad, zorg, welzijn en kansengelijkheid, wonen en mobiliteit en klimaat. Onderstaand zijn enkele zaken daaruit uitgelicht.

1.1. Zorg & welzijn en Kansengelijkheid

- De jeugdzorg staat in Rotterdam en de regio voor forse uitdagingen. Middels diverse trajecten probeert de gemeente de kosten daarvan terug te dringen en beheersbaar te houden (zie voor een nadere toelichting het Financieel Beeld en het Programma ZWW op de website van de Voorjaarsnota). In het verlengde daarvan biedt de gemeente met schoolzorgteams snelle en effectieve ondersteuning aan kinderen met zorgvragen door een team van diverse experts binnen en buiten de school. Nu de middelen vanuit Nationaal Programma Onderwijs (NPO) stoppen, zet de gemeente eigen middelen in om de inzet van schoolzorgteams voort te zetten en uit te breiden.
- Ondanks de financiële uitdagingen blijven we investeren in Rotterdam en de bestaanszekerheid van Rotterdammers. Zo ondersteunen we inwoners door essentiële diensten toegankelijk en betaalbaar te houden. We bieden intensiever hulp aan Rotterdammers bij het vinden van een baan, met als doel het aantal huishoudens dat afhankelijk is van bijstand te verlagen. Zo gaat de gemeente door met Grip op Geldzaken. Het doel is de financiële redzaamheid te verbeteren en armoede en schuldenstress te verminderen door preventieve aanpak en samenwerking met lokale partners.
- Met het actieplan buitenslapers verminderen we de overlast voor Rotterdammers. Daarnaast komen er meer plekken voor bankslapers. Hiervoor is geld vrijgemaakt. We blijven ons inzetten om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden, met kritische evaluaties om de toegenomen zorgvraag te beheersen. Ook gaan we door met initiatieven zoals zorgrestaurants.

1.2 Wonen en economie

- Investerings in leefbaarheid blijven cruciaal. We versterken de bemensing van onze wijkhubs om de dienstverlening aan burgers te verbeteren en als overheid aanwezig te zijn in alle wijken.
- Met het investeren in lokale voorzieningen en toeristische ontwikkeling vanuit het Programma Kleine Kernen houden we dorpen zoals Rozenburg en Hoek van Holland levendig.
- Tegelijkertijd werkt de gemeente aan het behoud van voldoende bedrijfsruimte via het Actieplan Bedrijfsruimte, dat de maakindustrie ondersteunt en bijdraagt aan werkgelegenheid en de circulaire economie.

1.3 *Schone, groene en veilige stad*

- De gemeente investeert fors in extra groen op Zuid, met de aanleg van het Nelson Mandelapark.
- Ook zijn voor dit jaar middelen vrijgemaakt voor het grootschalige onderhoud aan de Erasmusbrug.
- Tevens treffen we maatregelen tegen overlast, zoals die van verkeersaso's, en investeren we in de (verkeers)veiligheid in de stad, Bijvoorbeeld voor infrastructuur voor lopen en fietsen en het verlagen van de snelheid in 115 straten.

1.4. *Klimaat*

- Verduurzamingsprojecten worden gesteund door het Duurzaamheidstransitiebudget waar ook voor dit jaar bijna €30 miljoen is vrijgemaakt voor diverse duurzaamheidsinitiatieven in de stad wat de transitie versnelt en kennis en vaardigheden in de stad opbouwt.
- Met het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen stimuleren we, samen met corporaties en marktpartijen de CO2-reductie in de bouwsector om duurzaam en betaalbaar te bouwen.

2 *Financieel*

Zoals in voorgaande alinea is aangegeven staat de gemeente Rotterdam voor grote opgaven en wordt ze geconfronteerd met flinke, vooral incidentele, financiële onvermijdelijke tegenvallers die deze collegeperiode optellen tot gemiddeld €125 miljoen per jaar. Deze opgave en knelpunten hebben onder meer betrekking op de hogere kosten voor de Jeugdzorg, WMO, de BUIG (bijstandsuitkeringen) en energie. Zodoende moet de gemeente ook oplossingen en ombuigingen hier tegenover stellen om op een sluitende begroting uit te komen die aan de gemeenteraad kan worden aangeboden. Enkele voorbeelden daarvan zijn taakstellingen op de gemeenschappelijke regelingen zoals Jeugdzorg Rijnmond en de Veiligheidsregio, hogere baten uit erfpacht en dividend, hogere parkeertarieven voor gemeentelijke parkeergarages in het centrum, inzet van de bestemmingsreserves die zijn ingesteld voor tekorten op de bijstand (BUIG) en de Jeugdwet en een tijdelijke lening vanuit de Enecomiddelen die onderdeel zijn van de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM). De incidenteel ingezette Eneco-middelen worden overigens met rente in 2027 en 2028 teruggestort in het investeringsfonds.

In deze Voorjaarsnota zijn geen oplossingen ingezet die ertoe leiden dat de belastingen voor de Rotterdamse burgers verder worden verhoogd deze collegeperiode.

Alle oplossingen en ramingsbijstellingen die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota (en de website) samen leiden ertoe dat naar huidige inzichten de gemeente de (financiële) uitdagingen het hoofd kan bieden. Dit is terug te zien in een weerstandratio van 1,0 in 2026, vanaf 2026 een oplopend (€90,37 miljoen in 2026 tot €165,70 mln in 2028) positief saldo van de baten en lasten (structureel exploitatiesaldo) en een toename van de algemene reserve van €70 miljoen naar €126 miljoen in 2026. Tegelijkertijd zijn er bepaalde taakstellingen opgelegd (zie o.a. het Financieel Beeld op de website). Deze oplossingen leveren in de begroting financiële ruimte op maar de lagere lasten of hogere baten moeten nog wel daadwerkelijk gerealiseerd worden in het betreffende jaar van de gemeentelijke begroting.

Daarnaast ziet de gemeente dat vanaf 2026 de Rijksoverheid jaarlijks miljarden minder bijdraagt aan gemeenten, wat ook in Rotterdam tot structurele tekorten kan leiden. Het college gaat dan ook via of met relevante partners, zoals de VNG, in gesprek met het nieuwe kabinet over de houdbaarheid van de gemeentefinanciën op langere termijn.

3 Investeringsvoorstel 2024 en investeringskredieten

In deze Voorjaarsnota wordt ook het Investeringsvoorstel 2024 aangeboden. Hierin worden voorstellen gedaan voor investeringen die gedekt worden uit de reguliere jaarlijkse investeringsruimte en investeringen die gedekt worden uit de bijzondere erfpachtbaten. De investeringsvoorstellen uit de reguliere investeringsruimte bedragen circa €130 miljoen en uit de bijzondere erfpachtbaten circa €92 miljoen. Daarmee zit de gemeente qua investeringsvoorstellen bijna op hetzelfde niveau als in 2023 (2024: €222 miljoen, 2023 €250 miljoen).

Als onderdeel van de Voorjaarsnota en de 1^e Herziening 2024 worden ook verschillende kredietvoorstellen gedaan voor nieuwe kredieten of actualisaties van lopende kredieten als gevolg van eerdere besluitvorming door het college of de gemeenteraad of vanuit de lopende begroting.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Met het vaststellen van de Voorjaarsnota 2024 en 1^e Herziening 2024 keurt uw Raad de voorgestelde wijzigingen in het financiële kader 2024 en het meerjarig financiële kader van de gemeente Rotterdam goed.

Het vaststellen van de Voorjaarsnota en de 1^e Herziening 2024 leidt tevens tot het onderstaand financieel beeld waarbij ten aanzien voor de gemeente belangrijke kengetallen het structureel exploitatiesaldo vanaf 2026 t/m 2028 positief is en het gepresenteerde weerstandsvermogen vanaf 2026 1,0 is.

Weerstandsvermogen	2024	2025	2026	2027	2028
Beschikbare weerstandscapaciteit	115	110	172	227	277
Benodigde weerstandscapaciteit	102	161	172	186	190
Weerstandsvermogen	1,13	0,68	1,00	1,22	1,46

Structureel exploitatiesaldo	2024	2025	2026	2027	2028
Structureel exploitatiesaldo	-74,02	-22,32	90,37	138,03	165,70

Het ontwerpbesluit behorend bij Voorjaarsnota 2024 en 1e Herziening 2024 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

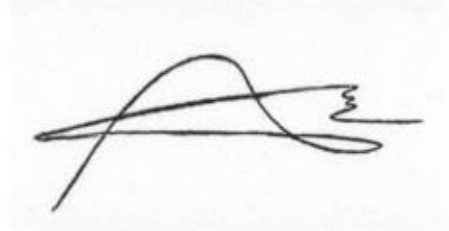
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Ontwerpbesluit:

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 juni 2024 (raadsvoorstel nr. "Dit vult griffie later in");

besluit:

1. De Voorjaarsnota 2024 en 1^e Herziening van de Begroting 2024 vast te stellen overeenkomstig het voorliggende ontwerp en de opgenomen indeling naar programma's voor de duur van de lopende bestuursperiode.
2. De baten, lasten, toevoegingen en onttrekkingen aan reserves voor 2024 per programma (cf. BBV) vast te stellen en de meerjarenraming 2025-2028 als leidraad voor het te voeren beleid te aanvaarden.

Overzicht van baten en lasten programma conform BBV	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Algemene middelen					
Baten exclusief reserves	2.382.133	2.445.798	2.414.847	2.412.373	2.406.227
Lasten exclusief reserves	6.716	-74.384	-99.323	-115.936	-108.075
Toevoeging reserves	-162.976	-125.481	-184.511	-227.970	-241.574
Onttrekking reserves	169.660	71.562	53.743	46.448	45.448
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Algemene middelen	2.395.534	2.317.495	2.184.756	2.114.915	2.102.026
Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving					
Baten exclusief reserves	102.219	99.256	18.458	18.628	18.628
Lasten exclusief reserves	-241.024	-213.937	-127.951	-116.188	-116.188
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	14.875	5.431	4.222	0	0
Vrijval reserves	3.330	1.130	1.130	0	0
Saldo Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving	-120.600	-108.119	-104.140	-97.559	-97.559
Beheer van de stad					
Baten exclusief reserves	306.665	292.159	296.735	298.310	299.405
Lasten exclusief reserves	-498.695	-476.652	-483.441	-488.475	-493.535
Vennootschapsbelasting	-868	-868	-868	-868	-868
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	9.700	5.995	5.035	0	0
Vrijval reserves	100	0	0	0	0
Saldo Beheer van de stad	-183.098	-179.366	-182.539	-191.033	-194.998

Belastingen					
Baten exclusief reserves	387.898	391.119	394.615	398.428	401.978
Lasten exclusief reserves	-14.423	-21.507	-12.726	-15.904	-14.039
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	2.000	10.000	1.240	1.240	0
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Belastingen	375.476	379.612	383.130	383.764	387.939
Bestaande stad					
Baten exclusief reserves	158.638	137.268	116.335	121.078	121.078
Lasten exclusief reserves	-173.575	-164.392	-136.662	-136.413	-132.957
Vennootschapsbelasting	-2.653	-3.047	-2.121	-3.139	-3.139
Toevoeging reserves	-3.700	-3.700	-3.700	-200	-200
Onttrekking reserves	27.683	20.970	15.509	15.839	7.022
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Bestaande stad	6.393	-12.901	-10.639	-2.835	-8.195
Bestuur					
Baten exclusief reserves	2.014	1.732	1.732	1.732	1.732
Lasten exclusief reserves	-23.000	-22.998	-22.903	-22.950	-22.416
Toevoeging reserves	-130	-130	-130	-130	-130
Onttrekking reserves	295	20	20	130	130
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Bestuur	-20.821	-21.376	-21.281	-21.218	-20.684
Cultuur					
Baten exclusief reserves	4.292	919	919	328	328
Lasten exclusief reserves	-172.311	-165.442	-162.730	-162.139	-164.139
Onttrekking reserves	1.510	0	0	0	0
Vrijval reserves	2.711	0	0	0	0
Saldo Cultuur	-163.798	-164.523	-161.811	-161.811	-163.811
Dienstverlening					
Baten exclusief reserves	18.994	18.163	19.441	19.309	19.309
Lasten exclusief reserves	-93.704	-89.724	-93.305	-91.485	-90.678
Toevoeging reserves	-1.477	-1.477	-1.477	-1.477	-1.477
Onttrekking reserves	2.704	1.699	1.699	1.699	1.699
Vrijval reserves	689	0	0	0	0
Saldo Dienstverlening	-72.794	-71.340	-73.643	-71.955	-71.147

Economische ontwikkeling

Baten exclusief reserves	5.598	4.713	5.855	4.755	4.755
Lasten exclusief reserves	-35.757	-31.648	-30.901	-30.225	-29.885
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	2.389	72	51	28	28
Vrijval reserves	487	0	0	0	0
Saldo Economische ontwikkeling	-27.283	-26.863	-24.994	-25.442	-25.102

Energietransitie

Baten exclusief reserves	26.541	16.502	33.902	13.496	13.496
Lasten exclusief reserves	-57.005	-23.786	-21.563	-18.714	-18.714
Toevoeging reserves	-15.680	-12.000	-18.370	0	0
Onttrekking reserves	26.917	2.350	1.090	350	350
Vrijval reserves	2.731	0	0	0	0
Saldo Energietransitie	-16.496	-16.934	-4.941	-4.868	-4.868

Onderwijs

Baten exclusief reserves	88.386	77.560	61.633	61.823	61.823
Lasten exclusief reserves	-247.191	-233.223	-214.009	-214.103	-214.053
Onttrekking reserves	747	219	219	219	219
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Onderwijs	-158.058	-155.443	-152.156	-152.061	-152.011

Overhead

Baten exclusief reserves	12.397	7.357	6.924	6.926	6.926
Lasten exclusief reserves	-560.724	-553.106	-546.770	-543.400	-543.487
Toevoeging reserves	-2.057	0	0	0	0
Onttrekking reserves	3.042	0	0	0	0
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Overhead	-547.343	-545.749	-539.846	-536.474	-536.561

Sport en recreatie

Baten exclusief reserves	7.650	5.574	5.574	3.172	3.172
Lasten exclusief reserves	-104.594	-96.127	-94.237	-91.659	-91.159
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	2.160	160	160	160	160
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Sport en recreatie	-94.784	-90.393	-88.503	-88.328	-87.828

Stedelijke ontwikkeling					
Baten exclusief reserves	386.043	384.647	403.492	395.828	401.499
Lasten exclusief reserves	-420.517	-369.851	-365.987	-343.350	-339.243
Toevoeging reserves	-1.837	-410	-410	-410	-410
Onttrekking reserves	54.262	28.697	19.934	11.815	7.588
Vrijval reserves	3.927	0	0	0	0
Saldo Stedelijke ontwikkeling	21.878	43.083	57.029	63.882	69.433
Veilig					
Baten exclusief reserves	28.424	22.195	22.110	21.835	21.835
Lasten exclusief reserves	-207.363	-203.504	-203.484	-202.333	-201.327
Onttrekking reserves	0	-400	-400	-400	-400
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Veilig	-178.939	-181.709	-181.774	-180.898	-179.892
Volksgezondheid					
Baten exclusief reserves	27.035	22.133	20.273	17.312	17.312
Lasten exclusief reserves	-61.706	-54.033	-52.086	-49.357	-49.357
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0
Saldo Volksgezondheid	-34.671	-31.900	-31.813	-32.045	-32.045
Werk en inkomen					
Baten exclusief reserves	570.782	584.045	555.236	554.756	553.439
Lasten exclusief reserves	-826.525	-801.929	-750.369	-743.872	-739.253
Toevoeging reserves	-31.875	-12.183	0	0	0
Onttrekking reserves	44.914	13.526	265	37	37
Vrijval reserves	700	2.200	275	0	0
Saldo Werk en inkomen	-242.005	-214.340	-194.593	-189.080	-185.777
Zorg, welzijn en wijkteams					
Baten exclusief reserves	85.629	114.736	143.953	124.835	124.835
Lasten exclusief reserves	-1.050.482	-1.033.969	-996.195	-931.791	-923.753
Toevoeging reserves	-10.000	-10.000	-10.000	0	0
Onttrekking reserves	36.264	10.000	10.000	0	0
Vrijval reserves	0	0	0	0	0
Saldo Zorg, welzijn en wijkteams	-938.589	-919.233	-852.242	-806.956	-798.919
Totaal	0	0	0	0	0

3. De nieuwe kredietvoorstellen voor 2024 en actualisatie van lopende kredieten per programma vast te stellen (bedragen x € 1000).

Een toelichting van de nieuwe en de bijgestelde kredietvoorstellen is opgenomen op de website van de Voorjaarsnota 2024.

Nieuwe kredietvoorstellen

Programma	Cat	Bedrag (x 1 mln)	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Economische ontwikkeling		2.500	1.250	0	1.250	0	0
Uitvoeringsstrategie Spaanse Polder	K	2.500	1.250	0	1.250	0	0
Energietransitie		61.300	8.988	1.089	1.089	1.089	1.089
Pendrecht en Reyerood	K	13.500	8.053	1.089	1.089	1.089	1.089
Gebiedsaanpakken aardgasvrij	K	47.800	935	0	0	0	0
Stedelijke ontwikkeling		98.272	11.379	34.698	14.582	21.213	13.200
Meerjaren programma gemeentelijke vastgoed 2024-2028	K	55.493	2.700	7.100	10.250	19.043	13.200
Herontwikkeling Tankstation 's Gravendijkwal	K	800	400	400	0	0	0
Zero emissie zone Rotterdam	K	2.697	2.347	350	0	0	0
Integrale aanpak Slinge fysieke pijler	K	2.000	595	1.405	0	0	0
Programma veilige en gezonde straten	K	15.253	0	15.253	0	0	0
Gebiedsontwikkeling 2024	K	10.790	2.751	6.200	1.839	0	0
Multifunctionele opvanglocatie Capelsebrug (voorbereidingskrediet)	K	600	600	0	0	0	0
IP Pleinweg / Goereesestraat	K	1.860	360	1.500	0	0	0
Motie Winkelstraat om trots op te zijn	K	1.060	203	461	396	0	0
Doorontwikkeling applicatie Bonnie	K	1.687	190	475	499	523	0
Geo Parkeer Database (GPD)	K	936	200	234	245	257	0
Integrale Scan Applicatie (handhaving scanauto's)	K	2.564	400	687	721	756	0
Rotterdam Bezoekersparkeren app	K	2.532	633	633	633	633	0
Bestaande stad		5.208	1.608	2.000	1.400	200	0
Fundatievervanging kunstgrasveld vv Hillegersberg Duivenpad 11	V	520	520	0	0	0	0
Schiehaven 17 (huisvesting creatieve ondernemers)	K	688	488	200	0	0	0
Uitbreiding Topsportcentrum Rotterdam (voorbereidingskrediet)	U	4.000	600	1.800	1.400	200	0
TOTAAL		167.280	23.225	37.788	18.321	22.502	14.289

Actualisatie en bijstelling lopende kredieten

Programma	Gevoteerd	Bijstelling krediet	Nieuw gevoteerd	Realisatie t/m 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Stedelijke ontwikkeling	254.880	93.921	348.801	48.262	34.215	88.785	99.297	67.909	19.226
Bewegwijzering parkeergarages volgens Rotterdamse huisstijl	418	347	765	314	359	92	0	0	0
Herontwerp Ontheffingen Verkeer en Vervoer/Toezicht Verkeer en Vervoer	500	1.002	1.502	663	800	39	0	0	0
Optimalisatie OV-tracés Maastunnel en Van Brienoordbrug	4.500	1.500	6.000	979	5.021	0	0	0	0
Rijksweg A16 Rotterdam Vervolg 2	5.967	1.720	7.687	0	0	7.687	0	0	0
Vorbereidingskosten Grondexploitaties 2022-2026	10.000	-2.500	7.500	85	1.000	2.500	2.500	1.415	0
Zeven Stadsprojecten	196.834	53.462	250.296	26.221	12.377	60.036	87.087	59.644	9.982
Vorbereidingskrediet Grondexploitaties	16.500	2.500	19.000	15.160	2.500	0	0	0	6.532
NPRZ - Verzamelkrediet Programma Buitenruimte	16.260	23.600	39.860	3.061	5.007	14.130	6.750	6.850	2.712
Fietsstraten Ventwegen Maastunnelcorridor	200	200	400	119	281	0	0	0	0
Vorbereidingskosten Buitenruimte	3.700	12.090	15.790	1.660	6.870	4.300	2.960	0	0
Beheer van de stad	104.810	5.400	110.210	23.542	28.710	26.010	26.000	0	28.650
Verkeersdynamisch systeem Hoek van Holland	810	100	910	840	60	10	0	0	0
Voertuigen/Werktuigen 2023 t/m 2026	104.000	5.300	109.300	22.702	28.650	26.000	26.000	0	28.650
Bestaande stad	5.530	3.845	9.375	1.296	4.080	3.999	0	0	0
Poppodium Baroeg	2.400	2.400	4.800	694	1.400	2.706	0	0	0
Aanleg sportcomplex Sperwers	1.500	-700	800	361	439	0	0	0	0
Uitbreiding P+R Kralingse Zoom	750	1.000	1.750	160	1.590	0	0	0	0
Uitbreiding P+R Meijersplein	880	1.145	2.025	82	650	1.293	0	0	0
Zorg, welzijn en wijkteams	19.000	20.000	39.000	20.426	20.000	0	0	0	14.727
Transitiekosten opvang Oekraïense vluchtelingen	19.000	20.000	39.000	20.426	20.000	0	0	0	14.727
TOTAAL	384.220	123.166	507.386	93.526	87.005	118.793	125.297	67.909	62.603

4. De mutaties op de reserves vast te stellen voor het lopende boekjaar (2024).

Naam Reserve	1-1-2024	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	31-12-2024
Algemene Reserve	83.677	49.478	0	0	70.296
Bestemmingsreserve groot onderhoud (MJOP)	2.234	0	7.455	0	195
Bestemmingsreserve Actieplan Samenleven	0	0	0	0	1.004
Bestemmingsreserve Afbouw SSC Flex (suppletiereregelingen)	893	0	0	0	893
Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing	1.500	0	1.500	0	0
Bestemmingsreserve Armoedebelaid	1.525	0	0	0	1.525
Bestemmingsreserve Armoedefonds	17.800	0	5.656	830	11.314
Bestemmingsreserve Autoluw fonds	17.045	0	5.000	1.000	11.045
Bestemmingsreserve B&W Fonds	145	0	20	0	125
Bestemmingsreserve Bestrijding eenzaamheid ouderen	2.360	0	0	0	2.360
Bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, schuldhulpverlening	992	0	0	0	992
Bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, studenten	3.219	0	0	200	3.019
Bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas	419	0	0	100	319
Bestemmingsreserve Blokhuismiddelen	6.450	0	3.550	0	2.900
Bestemmingsreserve Bodem	31.086	0	6.550	0	24.536
Bestemmingsreserve BoTu CLLD	0	0	0	0	106
Bestemmingsreserve Breed Offensief	938	0	0	200	738
Bestemmingsreserve BUIG (uitkeringen Participatiewet e.d.)	30.676	30.409	36.085	0	25.000
Bestemmingsreserve CHV Huurdersonderhoud	0	0	0	0	1.100
Bestemmingsreserve Citylab	2.561	31	253	689	1.651
Bestemmingsreserve Cloudkosten	8.003	0	3.042	0	7.461
Bestemmingsreserve Cofinanciering Europese subsidies	1.509	0	0	487	1.022
Bestemmingsreserve Commissiereizen	210	55	100	0	165
Bestemmingsreserve Convenant ID-banen	2.088	0	289	0	1.800
Bestemmingsreserve Dichterbij dan je denkt	583	0	358	0	225
Bestemmingsreserve Doorbouwfonds	51.081	1.427	624	0	51.884
Bestemmingsreserve Doorlopende werkzaamheden Tozo-regeling	3.597	0	1.451	0	2.146
Bestemmingsreserve Duurzaam	1.457	0	110	34	1.313
Bestemmingsreserve Duurzaamheidstransitiebudget	38.784	15.680	30.549	2.697	21.219
Bestemmingsreserve Economiesubsidies	0	0	0	0	810
Bestemmingsreserve Energietoeslag	8.780	0	8.780	0	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	12.088	0	5.659	0	6.428
Bestemmingsreserve Evenementenfonds	2.975	0	1.750	0	1.225
Bestemmingsreserve Folkert Elzingastraat	0	0	0	0	700

Bestemmingsreserve Friciekosten op afstand zetten LCC's	1.094	0	0	0	1.094
Bestemmingsreserve Funderingen	1.058	0	300	0	1.048
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	30.642	0	4.739	0	25.903
Bestemmingsreserve Gemeentelijk schuldenbeleid	2.967	0	0	1.800	1.167
Bestemmingsreserve Gemeentelijke klokkenluidersregeling	34	0	0	0	34
Bestemmingsreserve Herinrichten instrument Hallo Werk t.b.v. Pro VSO jongeren	76	0	76	0	0
Bestemmingsreserve Herstelprogramma Functiewaardering SW	0	0	0	0	3.817
Bestemmingsreserve ICT	0	0	0	0	250
Bestemmingsreserve Impuls baankansen speciaal voortgezet onderwijs	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Inburgering	938	0	438	500	0
Bestemmingsreserve Invoeringskosten Omgevingswet	3.686	0	650	1.500	1.536
Bestemmingsreserve Jaaroverstijgende Cultuursubsidies	931	0	0	931	0
Bestemmingsreserve Kiezen voor Rotterdam	0	2.057	0	0	2.057
Bestemmingsreserve Koers van de Stad	0	0	0	0	500
Bestemmingsreserve Koloniaal en Slavernij Verleden	0	0	0	0	396
Bestemmingsreserve Kwaliteitsborging	810	0	0	0	810
Bestemmingsreserve Menselijke Maat	1.969	0	1.969	0	0
Bestemmingsreserve Middensegment Huur	1.427	0	0	1.427	0
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid	163.916	18.300	20.692	0	161.524
Bestemmingsreserve Nieuw Belastingstelsel	14.981	0	2.000	0	12.981
Bestemmingsreserve Noodfonds	3.596	0	1.510	1.780	306
Bestemmingsreserve noodsteun energiekosten sport	321	0	250	0	71
Bestemmingsreserve Regio deal onderwijs	14.000	0	0	0	14.000
Bestemmingsreserve Regiodeal cultuur	102	0	0	0	102
Bestemmingsreserve Rivierahal Blijdorp	18.000	0	900	0	17.100
Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor	2.021.421	99.309	197.223	0	1.923.507
Bestemmingsreserve Stadsinitiatief	453	0	453	0	0
Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds	24.776	1.466	13.492	500	12.251
Bestemmingsreserve Toeslagenaffaire Belastingen	574	0	0	0	705
Bestemmingsreserve tweedelijns WMO en Jeugdhulp	21.739	10.000	31.739	0	0
Bestemmingsreserve Uitvoeringskosten kwijschelding - Toeslagenaffaire	548	0	0	0	548
Bestemmingsreserve Verkeerscirculatieplan (VCP)	1.623	0	1.241	0	381
Bestemmingsreserve Verkiezingen	0	1.446	1.446	0	0
Bestemmingsreserve Voorlichting / communicatie verkiezingen	220	75	0	0	295
Bestemmingsreserve WABO-leges	0	0	0	0	4.415
Bestemmingsreserve Winkelstratenaanpak	0	0	0	0	142

Bestemmingsreserve ZVHRR versterken dv personen met verward gedrag	655	0	0	0	655
Egalisatiereserve Ombudsman	250	0	0	0	250
Egalisatiereserve Raad/Griffie	250	0	75	0	175
Egalisatiereserve Rekenkamer	250	0	100	0	150
Kredietrisicoreserve	19.563	0	0	0	19.563
Verevening kostenverhaal	4.600	0	400	0	4.200
WABO-leges (JR 2020)	1.246	0	646	0	600
Totaal	2.693.394	229.733	399.122	14.675	2.468.051

5. Het BBV-taakveldenoverzicht voor de Begroting 2024 vast te stellen (jaarschijf 2024).

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 - Bestuur	2.014	51.366	-49.353
0.2 - Burgerzaken	18.134	58.147	-40.013
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	163.399	130.822	32.576
0.4 - Overhead	12.397	392.421	-380.024
0.5 - Treasury	105.737	-34.648	140.385
0.61 - OZB woningen	73.847	406	73.441
0.62 - OZB niet-woningen	270.109	610	269.498
0.63 - Parkeerbelasting	200.274	43.040	157.235
0.64 - Belastingen overig	27.128	13.374	13.754
0.7 - Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	2.276.397	-17	2.276.414
0.8 - Overige baten en lasten	30.233	51.675	-21.442
0.9 - Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	3.521	-3.521
0.10 - Mutaties Reserves	413.797	229.733	184.064
1.1 - Crisisbeheersing en Brandweer	15.349	92.067	-76.718
1.2 - Openbare orde en veiligheid	15.116	117.177	-102.061
2.1 - Verkeer en vervoer	37.963	260.231	-222.268
2.2 - Parkeren	17.991	40.120	-22.129
2.3 - Recreatieve havens	0	0	0
2.4 - Economische Havens en waterwegen	0	0	0
2.5 - Openbaar vervoer	2.716	24.959	-22.244
3.1 - Economische ontwikkeling	228	11.930	-11.703
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.021	7.596	-4.575

3.4 - Economische promotie	16.815	13.287	3.528
4.1 - Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2 - Onderwijshuisvesting	1.629	83.660	-82.031
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	98.354	183.782	-85.428
5.1 - Sportbeleid en activering	3.715	18.143	-14.428
5.2 - Sportaccommodaties	1.288	64.376	-63.088
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.275	105.225	-102.950
5.4 - Musea	860	46.372	-45.512
5.5 - Cultureel erfgoed	238	3.704	-3.466
5.6 - Media	2.017	27.904	-25.888
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.883	87.915	-85.031
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	98.509	228.632	-130.123
6.2 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	18.618	166.389	-147.771
6.3 - Inkomensregelingen	552.400	743.831	-191.431
6.4 - WSW en beschut werk	13.345	103.656	-90.311
6.5 - Arbeidsparticipatie	13.556	100.694	-87.138
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	12.374	-12.374
6.71b - Begeleiding (WMO)	0	237.745	-237.745
6.71d - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	8.625	33.386	-24.760
6.72a - Jeugdhulp begeleiding	0	6.075	-6.075
6.72b - Jeugdhulp behandeling	0	34.612	-34.612
6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	0	2.123	-2.123
6.72d - Jeugdhulp zonder verblijf overig	5.000	8.070	-3.070
6.73b - Gezinsgericht	3.481	154.835	-151.354
6.74a - Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	18.811	-18.811
6.74b - Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0
6.81a - Beschermd wonen (WMO)	10.654	88.079	-77.425
6.81b - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	6.618	92.732	-86.114
6.82a - Jeugdbescherming	16.228	65.739	-49.512
7.1 - Volksgezondheid	27.035	61.706	-34.671
7.2 - Riolering	107.593	88.260	19.333
7.3 - Afval	128.778	105.472	23.307
7.4 - Milieubeheer	27.945	88.152	-60.207
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	7.724	7.639	85
8.1 - Ruimte en leefomgeving	220	10.758	-10.538

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	85.843	84.124	1.720
8.3 - Wonen en bouwen	67.042	174.043	-107.000
Totaal	5.015.136	5.015.136	0

6. Het Investeringsvoorstel 2024 vast te stellen en daarmee onderstaande investeringsplannen te dekken vanuit respectievelijk de reguliere investeringsruimte 2024 en de bijzondere erfpachtbaten (bedragen in € mln):

Investeringsplannen - Reguliere investeringsruimte

Programma	Bedrag (x 1 mln)
Economische ontwikkeling	1,06
Vitale winkelstraten Wolhaertsbocht /Crooswijkseweg	1,06
Energietransitie	1,48
Apparaatslasten aardgasvrij (correctie 2021)	1,48
Stedelijke ontwikkeling	128,74
Oeververbinding/schaalsprong OV	50,00
Fonds kleinschalige gebiedsontwikkeling	10,79
Programma veilige en gezonde straten	15,25
Fietstraten ventwegen Maastunnel (voorbereiding)	0,20
Stadsprojecten programmakosten	0,30
Klimaatadaptatie: vergroening van de buitenruimte (20 ha groen)	21,80
Programma Kleine Kernen Aanpak	4,94
Stadproject Hofbogen - omliggende straten (voorbereiding)	0,95
Stadsproject Rijnhaven – drijvende delen Katendrecht -West (voorbereiding)	2,50
Doorpakken Hart van Zuid (voorbereiding)	1,27
Planvoorbereiding buitenruimte gebiedsontwikkelingsprojecten	12,09
Programma Kleine Kernen Aanpak - Rozenburg - Heijplaat - Pernis	6,79
IP Pleinweg / Goereesestraat	1,86
TOTAAL	131,28

Investeringsplannen - Erfpachtbaten

Programma	Bedrag (x 1 mln)
Economische ontwikkeling	1,25
Beter Benutten Spaanse Polder	1,25
Energietransitie	26,20
Duurzaamheidstransitiebudget (DTB)	26,20
Stedelijke ontwikkeling	65,62
Stadsproject Nelson Mandelapark (incl. onzekerheidsreserve)	65,62
TOTAAL	93,07

7. Het college wenst een deel van de vrije beschikbare ruimte van de RIM-reserve te verschuiven naar de algemene reserve als 'lening' ter versterking van het weerstandsvermogen en ter voorkoming van extra bezuinigingen in 2024. Dit bedrag wordt in 2027 en 2028, met rente, hierin teruggestort. In de tabel bij besluit 2 'Overzicht van baten en lasten programma conform BBV' in het raadsvoorstel van 4 juni staat de voorgenomen lening uit de RIM opgenomen. Deze lening wordt ook benoemd in het raadsvoorstel van 4 juni bij onderdeel 2 'Financieel' van de toelichting (pagina 4). Daarnaast is de voorgenomen lening uitgebreid toegelicht in de concept-Voorjaarsnota die op 4 juni onder embargo aan uw raad is verzonden.

Echter is per abuis geen expliciet apart beslispunt in het raadsvoorstel van 4 juni opgenomen. Om de voorgenomen lening te formaliseren, is conform artikel 13, lid 7 van de Verordening Financiën Rotterdam en het raadsbesluit inzake de Spelregels van de Rotterdamse Investeringsmotor (13 oktober 2020, kenmerk: 20bb016521) een expliciet besluit van de raad wel nodig. Deze omissie wordt met dit aangepaste raadsbesluit hersteld.

In de Voorjaarsnota van 2024 is sprake van omstandigheden die afwijking van de spelregels rechtvaardigen en diensgevolge ligt het besluit voor om in totaal €100,44 mln te onttrekken aan de RIM en om dit bedrag in 2027 en 2028 met rente hierin terug te storten, conform onderstaande tabel:

'Lening' RIM (cilinder 7: Enecomiddelen)

bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Onttrekking	-85.000				
Terugstorting				42.500	42.500
Rente (2,5%)				3.268	4.421
	-85.000			45.768	46.912

'Lening' RIM (cilinder 8: Bijzondere erfpachtbaten)

bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Onttrekking	-15.440				
Terugstorting				7.720	7.720
Rente (2,5%)				593	802
	-15.440			8.313	8.522

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van "Dit vult griffie later in"

De griffier,

De voorzitter,

